

POSTANOWIENIE

Dnia 4 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa M. C.
przeciwko Urzędowi Miasta J.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 czerwca 2013 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w J.
z dnia 12 października 2012 r., sygn. akt VII Pa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w J. wyrokiem z dnia 12 października 2012 r. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w J. z dnia 25 kwietnia 2012 r., którym oddalono powództwo M. C. o przywrócenie do pracy w pozwanym Urzędzie Miasta J..

Powódka wywiodła skargę kasacyjną od tego wyroku i opierając ją na podstawie naruszenia prawa procesowego, tj. art. 232 k.p.c. w związku z art. 468 § 1 i 2 pkt 3, 4 k.p.c. i 472 § 1 k.p.c., wniosła o uchylenie tego wyroku, a także wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na to, że skarga jest oczywiście uzasadniona z uwagi „na brak przeprowadzenia przez Sąd I instancji w całości postępowania dowodowego ze względu na brak podstawowej dokumentacji dotyczącej reorganizacji w strukturze strony pozwanej za lata 2010 – 2011 oraz informacji o wolnych wakatach pracowniczych u strony pozwanej na dzień wypowiedzenia umowy o pracę powódce”. Zdaniem skarżącej, w związku z tym, że powódka w obu postępowaniach sądowych nie była reprezentowana przez pełnomocnika, te „braki dowodowe strony w ramach postępowania z zakresu prawa pracy powinny zostać uzupełnione przez Sąd w ramach czynności wyjaśniających oraz kompetencji przeprowadzenia dowodu z urzędu zgodnie z art. 232 k.p.c. w związku z art. 468 § 1 i 2 pkt 3 i 4 k.p.c. i 472 § 1 k.p.c.”. Miało to istotny wpływ na wynik postępowania przed Sądem Rejonowym, bo utrudniło ustalenie stanu faktycznego w kontekście twierdzeń powódki, a „również Sąd II instancji nie dostrzegł możliwości zastosowania powyższej procedury, pomimo braków postępowania Sądu Rejonowego w zakresie zgromadzonego materiału dowodowego”.

Strona pozwana w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o jej odrzucenie, względnie oddalenie oraz o zasądzenie od powódki kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone nią orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób oczywisty narusza prawo. Oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437); oczywiste naruszenie prawa przez zaskarżony wyrok jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy jest ono z góry widoczne dla każdego prawnika, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej, gdy jest zupełnie pewne i nie może ulegać żadnej wątpliwości; gdy podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i analizy czynności sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538); gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). W razie powołania się na przesłankę skargi kasacyjnej przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący powinien przytoczyć argumenty świadczące o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Pojęcie „oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia prawa są w sposób oczywisty uzasadnione, bez dokonywania głębszej analizy prawniczej.

Tego rodzaju argumentacji brak jest we wniosku o przyjęcie skargi w niniejszej sprawie do rozpoznania. Przede wszystkim zauważyć bowiem należy, że skarga kasacyjna przysługuje od prawomocnego wyroku Sądu drugiej instancji (art. 398¹ § 1 k.p.c.). Tymczasem niewątpliwie zarówno art. 232 k.p.c., jak i art. 468 k.p.c., odnoszą się do postępowania przed sądem pierwszej instancji. Sąd odwoławczy nie może więc przepisów tych naruszyć, gdyż ich nie stosuje. Sąd drugiej instancji kontroluje prawidłowość prowadzenia postępowania przed sądem pierwszej instancji, jednakże dla skutecznego podniesienia zarzutu niedokonania takiej kontroli konieczne jest powiązanie go z przepisami stosowanymi w postępowaniu apelacyjnym, czego skarżąca nie czyni. Niczego w tym zakresie nie

zmienia odwołanie się również do art. 472 § 1 k.p.c., gdyż przepis ten dotyczy wyłącznie ułatwień w gromadzeniu dowodów w sprawach z zakresu prawa pracy.

Niezależnie od tego, podnieść trzeba, że z art. 232 k.p.c. wynika obowiązek stron wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Kontradiktoryjność procesu cywilnego, a w takim trybie rozpoznawane są sprawy z zakresu prawa pracy, wymaga, by strony wskazywały dowody w celu wykazania swoich twierdzeń. Bierność strony w tym zakresie nie zobowiązuje sądu - poza wyjątkowymi przypadkami - do prowadzenia dowodów z urzędu. Z art. 232 k.p.c. wynika obowiązek stron wskazywania dowodów potrzebnych do rozstrzygnięcia sprawy, sąd zaś jest wyjątkowo uprawniony jest do dopuszczenia innych, niewskazanych przez strony dowodów, według własnej oceny, czy zebrany w sprawie materiał dowodowy jest dostateczny do rozstrzygnięcia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997 nr 3, poz. 29, z dnia 4 stycznia 2007 r., V CSK 377/06, OSP 2008 nr 1, poz. 8 z glosą E. Marszałkowskiej-Krześ, z dnia 8 stycznia 2008 r., I UK 193/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 52, z dnia 15 września 2006 r., I PK 97/06, OSNP 2007 nr 17-18, poz. 251, z dnia 8 lipca 2008 r., II UK 344/07, niepubl.). Działanie sądu z urzędu i prowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę, po uchyleniu art. 3 § 2 k.p.c., jest dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1998 r., II UKN 182/98, OSNAPIUS 1999 nr 17, poz. 556, z dnia 4 października 2006 r., II UK 43/06, OSNP 2007 nr 19-20, poz. 293). Okoliczność działania w procesie przez stronę bez pełnomocnika nie wystarcza do stwierdzenia, że zaszła taka wyjątkowa sytuacja, a na żadne inne argumenty uzasadniające konieczność działania przez Sąd z urzędu skarżąca się nie powołała.

Skarżąca nie zdołała wykazać więc, że jej skarga jest oczywiście uzasadniona, wobec czego Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398⁹ k.p.c. i art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c.).